

การกำหนดมาตรการ กลไก วางระบบป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสนทราย ปี ๒๕๖๒

๑. สถานการณ์และสภาพปัญหา

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมทำให้ส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงานสถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม เจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสนทราย พบว่ายังมีผู้จงใจกระทำความผิด และผู้ที่ไม่ได้เจตนาจะกระทำความผิด จากการประชุมคณะทำงานวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน ณ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสนทราย วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ สรุปความเสี่ยงที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสนทราย ได้ดังนี้

พอที่จะสรุปได้ดังนี้

๑. การจัดซื้อจัดจ้างที่อาจไม่ถูกต้องตามระเบียบ
๒. เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
๓. การรับสินบนของขวัญ ในงานประเพณีต่าง ๆ การจัดเลี้ยงเพื่อตอบแทนผลประโยชน์

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

จากข้อมูลสถิติ ตัวอย่างเรื่องที่สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสนทราย อาจเกิดจกการกระทำเพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการปฏิบัติงานและผลสัมฤทธิ์ต่อการทำงานเพราะเรื่องบางอย่าง หากยึดกฎระเบียบแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ก็อาจจะทำให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานได้ ทำให้งานไม่สำเร็จลุกลวงไปได้เป็นอย่างดี เพราะการทำงานทางด้านสาธารณสุขในอำเภอสนทราย มีข้อจำกัดหลาย ๆ อย่างเช่น สภาพภูมิประเทศ ชาติพันธุ์ ความรู้ สภาพเศรษฐกิจ รวมถึงการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ ซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้มีทั้งข้อดีและข้อเสีย หากเจ้าหน้าที่มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี รัฐก็จะเสียหายน้อยลงเนื่องจาก เจ้าหน้าที่มีจิตสำนึก สำหรับประเด็นการเกิดประโยชน์ทับซ้อนของเจ้าหน้าที่ อาจเกิดจากเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ทับซ้อนกันหรือผลประโยชน์เบียดซ้อนกันโดยอาจมีสาเหตุหลายประการ เช่น

- ประเภทแรก เกิดจากเจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่พยาบาลแต่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมในเรื่องพัสดุของหน่วยงาน

- ประการที่สอง เกิดจากการเจ้าหน้าที่ขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
- ประการที่สาม เกิดจากเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓.มาตรการจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

จากการประชุมคณะทำงานวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน ได้จัดให้มีมาตรการจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑.กรณีเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่อาจไม่ถูกต้องตามระเบียบ ควรมีมาตรการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- กำหนดคู่มือขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- จัดทำผังควบคุม กำกับการจัดซื้อจัดจ้าง ของหน่วยงาน

- นิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของ รพ.สต. อย่างสม่ำเสมอ

๒.ประเด็นเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ควรมีมาตรการจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- จัดทำคู่มือการดำเนินงานตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

- ประชุม ฝึกอบรมของหน่วยงานราชการเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ

- นิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการจัดการประชุม ฝึกอบรมของ รพ.สต. อย่างสม่ำเสมอ

๓.ประเด็นการรับสินบนของขวัญ ในงานประเพณีต่าง ๆ การแก้ไขคือ หน่วยงานต้องกำหนดเป็นนโยบายห้ามเจ้าหน้าที่รับของตอบแทนที่เป็นเงินและไม่ใช้ตัวเงินที่มีมูลค่าสูงเกิน ๓,๐๐๐ บาท

๔. หน่วยงานต้องสนับสนุนความโปร่งใสและความพร้อมรับผิด ซึ่งการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนต้องอาศัยกระบวนการแสวงหาเปิดเผย และจัดการที่โปร่งใสโดยมีงบประมาณที่เพียงพอ และดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกับ แผนป้องกันปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน

๕. กำหนดรูปแบบประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอสนทราย มีเรื่องใดบ้าง ที่มักจะเกิดขึ้นกับองค์กรเป็นส่วนใหญ่ พร้อมกับกำหนดเป็นนโยบายที่เหมาะสม รวมถึงกลยุทธ์การจัดการและแก้ไขปัญหา

๖. พัฒนานโยบายที่เหมาะสม รวมถึงกลยุทธ์ การจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่รวมกลุ่มกันเข้ามาช่วยในการแก้ไขปัญหา

๗. จัดให้มีการอบรม ให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารระดับต่าง ๆ อย่างทั่วถึง พร้อมกับรวบรวมและเผยแพร่ นโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนให้ทั่วถึงทั้งองค์กร

๘. สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการ ผู้สนับสนุนองค์กร และชุมชนทราบถึงความมุ่งมั่นในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

๙. บังคับใช้นโยบายและทบทวนนโยบายสม่ำเสมอ รวมทั้ง การทบทวนแผนงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน พร้อมกับนำมาตราการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ทับซ้อนมาใช้บังคับ เช่น

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๐ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔

- ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ.๒๕๕๓
- พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
- ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

นางพัทธวรรณ ลาน้อย
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ผู้บันทึก

นางทิพย์วัลย์ อุन्नังกาศ
สาธารณสุขอำเภอสันทราย
ผู้ตรวจทาน